

עו ע"ב-עז ע"א. קורבנות טמאים שקרבים ולא נאכלים

משנתנו מעמידה מול קורבן פסח שמוקרב בטומאה (בתנאי שרוב הציבור טמאים) וגם נאכל בטומאה (מפני שכל עניינו הוא לאכילה), חמשה קורבנות ציבור שמוקרבים בטומאה (כי מטרתם להוציא את הציבור ידי חובה, ולכן דוחים את הטומאה) אך אינם נאכלים בטומאה. הגמרא עוסקת בעוד שתי קורבנות, והברייתא מביאה עוד שתי קורבנות (שנכתב בהם "מועד" ולכן דוחים את השבת ומוקרבים אף שהם טמאים):

קורבן	הסבר לעניינו	מוקרב בטומאה	נאכל בטומאה	ברייתא: נלמד שקרב בטומאה מהפסוק ⁴
משנה	העומר	כן	לא	"וַיִּדְבֹר מִשָּׁה אֶת מִעְדֵי ה' אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא כג,מד). קורבנות העומר ושתי הלחם אינם מופיעים בפרשת אמור, ולכן צריך פסוק אחר ללמד שאף הם בכלל "מועד".
	שתי הלחם	כן	לא	
	לחם הפנים	כן	לא	
	זבחי שלמי ציבור	כן	לא	
גמרא	שעירי ראשי חודשים ³	כן	לא	"אֵלֶּה תַעֲשׂוּ לַה' בְּמוֹעֲדֵיכֶם" (במדבר כט,לט)
	חגיגת חמש עשר (בניסן)	לא	לא	
	שעירי הרגלים ⁴	כן	לא	
ברייתא	התמיד	כן		"אֶת קִרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחָחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ" (במדבר כח,ב)
	פסח	כן	כן	"וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ" (במדבר ב,ט)

- 1- המשנה דייקה לומר "חמשה דברים", ללמדנו שישנו קורבן ציבור שאינו מוקרב בטומאה, "חגיגת חמש עשר", מפני שיש לו תשלומין כל החג (ניתן להקריבו כל שבעת ימי הפסח. חגיגה ט ע"א), לכן אינו דוחה את השבת (וקרב רק בחול המועד) וגם אינו דוחה את הטומאה, ויביא קורבן חגיגה טהור.
- 2 - לא הובא במשנה, מפני שנלמד מזבחי שלמי ציבור (ללמדנו שאין נאכלים בטומאה).
- 3 - הובא במשנה (וא"א ללמוד מזבחי שלמי ציבור), מכיוון שקורבנות שכתוב בהם "מועד" אנו למדים שמקריבים אותם בזמנם, למרות טומאתם. אך שעירי ראש חודש לא נכתב בהם "מועד", וישנה הו"א שאינו מוקרב בטומאה - קמ"ל במשנתנו שמקריבים, כמוכח מהפסוק "קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשֹׁבֵר בַּחוּרֶי" (איכה א,טו) שראש חודש נקרא "מועד" (פירוש הפסוק: "קרא עלי מועד" הקב"ה גרם לכך שעיברו את חודש תמוז והיה בן שלושים יום, ונמצא שישנם ארבעים יום מכ"ט סיון, יום שילוח המרגלים, וחזרתם בח' באב. ולאחר עדותם בכו בני ישראל בט' באב - זהו היום "לשבר בַּחוּרֶי" בו היום שנחרב בית המקדש הראשון והשני. שיטת אביי בתענית כו ע"ב).
- 4- הברייתא מביאה הוכחה מהפסוקים שקורבנות אלו מוקרבים במועדם אפילו בעת טומאתם. הברייתא מביאה פסוק נפרד לקורבן התמיד, פסוק נפרד לקורבן פסח, פסוק נפרד לשאר הקורבנות ופסוק נפרד ללימוד לקורבן העומר ושתי הלחם. הגמרא מסבירה מדוע לא ייתכן ללמוד מבנין אב אחד לכל הקורבנות:

למוד:	א"א	לתמיד	לפסח	לשאר קורבנות ציבור	לעומר ושתי הלחם
מתמיד	-----	תמיד הינו תדיר ועולה כליל למזבח, ופסח לא תדיר ונאכל לבעלים	תמיד הינו תדיר ועולה כליל למזבח, ופסח לא תדיר ונאכל לבעלים	בתמיד ובפסח יש צד חמור (תדיר, כליל וזכר), צדדים שאין בקורבנות ציבור	
מפסח	פסח אין הקרבתו בזכר, ותמיד אין הכרתו בלאו	-----	-----	-----	
משאר קורבנות	-----	-----	-----	-----	קורבנות ציבור באים לכפר (קורבנות עולה מכפרת על עשה ולא תעשה שניתק לעשה. יומא

לו ע"א), לעומת העומר ושתי הלחם שבאים להתיר את התבואה החדשה (במדינה ובמקדש)			ציבור
-----	העומר ושתי הלחם יש בהם חזק להתיר את האסור, לעומת שאר קורבנות שמטרתם לכפר		מהעומר ושתי הלחם